

Miljönämndens plan för tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet 2025 - 2027

Antagen av miljönämnden 2025-01-29
Diarienummer MN-2024-10985

Innehållsförteckning

Miljönämndens plan för tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet 2025 - 2027	1
1 Sammanfattning	4
2 Verksamhetsstyrning.....	5
3 Mål för miljö- och hälsoskyddstillsynen.....	6
3.1 Övergripande nationella mål för tillsynen enligt miljöbalken.....	7
3.1.1 Avfall.....	8
3.1.2 Förorenade områden.....	8
3.1.3 Hälsoskydd	8
3.1.4 Kemikalietillsyn	8
3.1.5 Miljöfarlig verksamhet.....	8
3.2 Övergripande nationella mål om kontroll av livsmedelskedjan	9
3.3 Malmö stads mål för miljö- och hälsoskyddstillsynen	9
3.3.1 Miljöprogram för Malmö stad 2021 - 2030	9
3.3.2 Kretsloppsplan 2021–2030 för Malmö och Burlöv	10
3.3.3 Miljönämndens mål och prioriteringar	10
4 Ansvar för miljö- och hälsoskyddstillsynen	11
4.1 Ansvarsfördelning i Sverige.....	11
4.2 Ansvarsfördelning i Malmö	12
5 Samordning och samarbete mellan myndigheter.....	13
5.1 Samordning mellan behöriga myndigheter	13
5.2 Nätverk	13
6 Föresättningar för effektiv tillsyn	13
6.1 Resurser för tillsynen	13
6.2 Finansiering av tillsynen.....	14
6.3 Kompetens, kompetensutveckling och ansvarsområden.....	15
6.4 Jäv, opartiskhet och intressekonflikter.....	15
6.5 Kvalitetssäkring och rutiner	15
7 Register över objekt.....	16
8 Operativ tillsyn	16
8.1 Styrd tillsyn	17

8.2	Behovsprioriterad tillsyn.....	17
8.3	Händelsestyrd tillsyn	17
8.4	Skattefinansierad tillsyn.....	17
9	Uppföljande tillsyn vid konstaterade avvikelser	17
9.1	Sanktioner.....	17
10	Förebyggande arbete - Information och rådgivning	18
11	Uppföljning och utvärdering av tillsynen	18
11.1	Revisioner av tillsynsverksamheten	19
12	Beredskap	19
13	Bilagor	20
13.1	Bilaga 1 – Sammanställning av behovsutredning och tillsynsplan 2025 - 2027.....	20
13.1.1	Behov av nedprioriteringar	21
13.2	Bilaga 2 – Tillsynsprogram för IED-anläggningar och avfallsanläggningar 2025 - 2027	34

1 Sammanfattning

Denna behovsutredning med tillhörande tillsynsplan är en beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom miljöområdet uppfylls av miljönämnden i Malmö stad. Kraven finns bland annat i Miljöbalken, miljötillsynsförordningen och myndighetsförordningen.

Miljönämnden ansvarar för den offentliga tillsynen av cirka 5 100 verksamheter i kommunen. Verksamheterna består av ett brett spann av olika företag, organisationer och förvaltningar. Bland dessa kan nämnas process- och tillverkningsindustri, verkstäder, skolor och förskolor, lantbruk, livsmedelstillverkare, avloppsreningsverk, bostadsföretag, hygieniska behandlingslokaler, badanläggningar och strandbad, förorenad mark, avfallsanläggningar och hamnverksamhet. Tillsynen omfattar även klagomål på andra typer av verksamheter om dessa ger upphov till exempelvis buller, ljus-störningar eller vibrationer. Arbetet genomförs normalt av cirka 53 årsarbetskrafter. På grund av en ovanligt hög andel helt eller partiellt föräldralediga kommer de tillgängliga resurserna under 2025 att vara lägre än normalt, drygt 44 årsarbetskrafter. I siffran ingår alla miljöinspektörer inom miljö- och hälsoskyddsavdelningen samt de miljöinspektörer som arbetar med miljöbalkstillsyn inom enheten för trygghet och samordnad tillsyn.

Hur ofta en verksamhet får tillsyn beror på en risk-klassificering av anläggningarna. En del får regelbunden tillsyn medan andra enbart får tillsyn efter klagomål eller vid projektinriktade tillsynsinsatser inom specifika branscher.

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd kontrollerar att de som bedriver en verksamhet som kan påverka miljön eller människors hälsa negativt följer gällande lagstiftning. Syftet är att säkerställa en hållbar nutid och framtid för såväl nuvarande som kommande generationer. En annan viktig del av arbetet är att försvåra för oseriösa personer och därmed ge seriösa företagare en möjlighet att verka på lika villkor i samhället. Tillsynen kommer under 2025 att ha fokus på avfall och avfallshantering inom samtliga branscher.

För att få mer effekt av tillsynen arbetar förvaltningen kontinuerligt för att skapa samsyn i bedömningarna, att liknade avvikelser hanteras på liknande sätt oavsett handläggare och att medarbetarna har en hög och jämn kompetens. På grund av den minskade tillgången till medarbetare under 2025 kommer utvecklingen av arbetet dock att ta längre tid än normalt.

Planen för 2025 är att 100 procent av den styrda tillsynen kommer att genomföras, 39 procent av den behovsprioriterade tillsynen, 85 procent av den händelsestyrda tillsynen och 84 procent av den skattefinansierade tillsynen.

Behovsutredningen gäller för tre år, fram till och med år 2027, men kommer att revideras inför varje nytt verksamhetsår. Tillsynsplanen gäller under 2025.

2 Verksamhetsstyrning

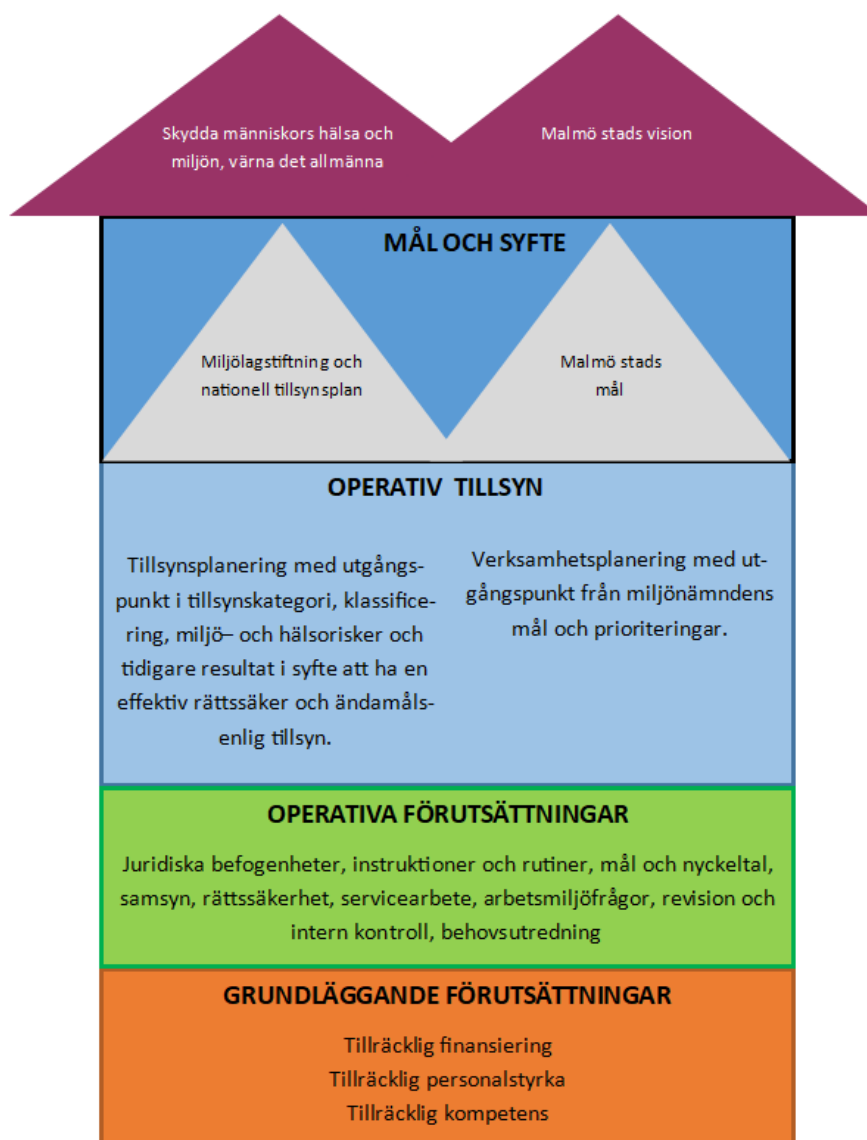

Bild 1. Bilden visar grundläggande och operativa förutsättningar för miljö- och hälsoskyddstillsynen samt hur detta omsätts till operativ tillsyn och vägen mot mål och syftet med tillsynen.

Verksamheten styrs mot:

- den lagstiftning som finns inom EU och i Sverige avseende miljö- och hälsoskyddstillsyn samt målen i Sveriges nationella tillsynsstrategi, samt
- Malmö stads vision; Malmö är en stad med vilja, mod och mänsklig värme. I Malmö har alla ett gott liv. Malmö är världen, världen är här. I Malmö är det nära. Malmö vill. Malmö lyssnar, lär och gör. Malmö är en stad i rörelse. Framtiden börjar här.

Miljö- och hälsoskyddskontrollen regleras bland annat av följande urval av lagstiftning, regelverk och styrdokument:

- Förvaltningslagen, offentlighets- och sekretesslagen, viteslagen, språklagen, barnkonventionen med mera.
- Miljöbalken, tobakslagen, strålskyddslagstiftningen, lag om försäljning av receptfria läkemedel, lag om internationella hot mot människors hälsa, EU:s vattendirektiv och marknadskontrollförordning
- Miljötillsynsförordningen
- Miljöprövningsförordningen
- Den nationella tillsynsstrategin för Sverige
- Malmö stads taxor för hantering av ärenden inom miljö- och hälsoskyddstillsynen
- Malmö stads reglemente för miljönämnden
- Delegationsordning för miljönämnden, Malmö stad

I miljötillsynsförordningen framgår det att tillsynsmyndigheten ska genomföra en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång om året.

Tillsynsmyndighet är också skyldig att föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn.

Utifrån behovsutredningen och registret över tillsynsobjekt ska tillsynsmyndigheten årligen ta fram en tillsynsplan. Av planen ska det även framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin.

Enligt myndighetsförordning ska tillsynsmyndigheten upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för verksamheter som är tillståndspliktiga enligt miljöprövningsförordningen samt för verksamheter där det finns en utvinningsanläggning som ger upphov till avfall. Det ska framgå i programmet hur ofta tillsyn ska ske. Tillsynsverksamheten ska årligen följas upp och utvärderas.

Miljönämnden har, enligt nämndens reglemente, prövnings-, anmälnings-, tillsyns- och kontrollansvar över miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedels- och foderområdet samt andra närliggande lagstiftningsområden. Denna behovsutredning och tillsynsplan omfattar miljö- och hälsoskyddstillsynens lagstiftningsområde inom de områden som nämnden ansvarar för, det vill säga både det arbete som genomförs på avdelningen för miljö- och hälsoskydd och på enheten för trygghet och samordnad tillsyn inom avdelningen för livsmedelskontroll.

Behovsutredningen och tillsynsplanen omfattar inte de delar i miljöbalken där stadsbyggnadsnämnden är ansvarig tillsynsmyndighet enligt gällande reglemente i Malmö stad, exempelvis provning och tillsyn av strandskydd.

3 Mål för miljö- och hälsoskyddstillsynen

Målen utgår från det övergripande målet i miljöbalken: att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

Miljöbalken menar att en sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Miljöbalken ska tillämpas så att

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
3. den biologiska mångfalden bevaras,
4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas, och
5. återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

3.1 Övergripande nationella mål för tillsynen enligt miljöbalken

I Sveriges nationella tillsynsstrategi återfinns övergripande gemensamma mål för tillsynen under perioden 2022 - 2025. En ny strategi för perioden 2026 - 2029 väntas i juni 2025.

Den nu gällande tillsynsstrategin är framtagen i samverkan mellan Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Socialstyrelsen, Kemikalieinspektionen, Energimyndigheten och Svenska kraftnät. Naturvårdsverket har samordnat arbetet och representanter från länsstyrelser och kommuner, bland annat från Malmö, har löpande deltagit i arbetet med att ta fram strategin.

I strategin har sju tillsynsområden med olika fokusområden pekats ut, varav fem tillsynsområden är aktuella för miljönämnden med utgångspunkt från gällande reglemente. De fem tillsynsområdena är avfall, förorenade områden, hälsoskydd, miljöfarlig verksamhet och kemikalietillsyn. Övriga två tillsynsområden är naturtillsyn och vattenverksamhet.

Inom varje fokusområde finns det ett antal prioriteringar med tillhörande preciseringar. Till varje fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. Preciseringarna utgör strategin för att uppnå effektmålen.

Syftet med strategin är att påverka inriktningen på den planerade tillsynen (behovsprioriterad tillsyn) och inte att tillsynsmyndigheten ska prioritera ned den löpande återkommande tillsynen (styrd tillsyn). Strategin har ett nationellt perspektiv. Lokala och regionala variationer utifrån behov av tillsyn kommer alltid att finnas. Detsamma gäller annan nödvändig tillsyn, såsom den händelsestyrda tillsynen, som inte omnämns i strategin.

Följande tillsyns- och fokusområden berör miljönämnden.

3.1.1 Avfall

- Masshantering sker på ett resurseffektivt sätt och minimerar risken för diffus spridning av gifter i samhället.
- Minskning av antalet otillåtna avfallstransporter, både nationella och gränsöverskridande.
- Det är tydligt för den som hanterar, köper och säljer återvunnet material när avfall upphör att vara avfall och i stället klassas som en produkt.

3.1.2 Förorenade områden

- Tillsynsmyndigheterna bedriver aktivt tillsyn av prioriterade förorenade områden utifrån en fastställd handlingsplan eller motsvarande styrdokument.
- Tillsyn vid avhjälpande av förorenade områden utvecklas så att dessa ärenden handläggs rättssäkert, mer effektivt, och med miljömässigt motiverade krav.

3.1.3 Hälsoskydd

- God inomhusmiljö i bostäder.
- Likvärdig tillsyn av yrkesmässiga hygieniska verksamheter.
- God vatten- och luftkvalitet i bassängbad.
- God inomhusmiljö i förskolor och skolor.

3.1.4 Kemikalietillsyn

- Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn över regler om registrering, utvärdering, tillstånd och begräsningar av kemiska ämnen i högre utsträckning.
- Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn av kemiska produkter i butiksledet i högre utsträckning.
- Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn av biocidprodukter och behandlade varor i högre utsträckning.

3.1.5 Miljöfarlig verksamhet

- Effektivare tillsyn och bättre egenkontroll inom branscherna fordonstvättar och fordonsverkstäder.
- Kännedom om gällande miljöbalkstillstånd och ökad kompetens om hantering av föråldrade miljöbalkstillstånd så att tillstånd till miljöfarlig verksamhet avspeglar bästa möjliga teknik och det skydd för människors hälsa och miljön som behövs.
- Kvalitetssäkrad kontroll av utsläpp från avloppsreningsverk.
- Minskad negativ påverkan från dagvatten och hållbar dagvattenhantering.
- Kvalificerad tillsyn av energihushållning.
- Små avloppsanläggningarna har liten påverkan på hälsa och miljö.

- Tillsyn över växtnärläcksage från jordbruk och hästgårdar sker mer riskbaserat, enhetligt och rättssäkert i hela landet.

3.2 Övergripande nationella mål om kontroll av livsmedelskedjan

Inom miljö- och hälsoskyddstillsynen ingår även tillsyn av växtskyddsmedel. Inom detta tillsynsområde finns nationella mål som ingår i den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan.

Den nationella kontrollplanen ska möjliggöra en likvärdig kontroll, med gemensamma mål och prioriteringar i hela landet, med riktlinjer för kvalitetssäkring och utveckling.

Det effektmål som rör miljö- och hälsoskyddstillsynen är: Minska hälsoeffekterna till följd av miljöföroreningar (fokus dioxiner och PCB), tungmetaller och mykotoxiner i livsmedelskedjan.

Till effektmålet finns kopplat två operativa mål:

- Kontrollmyndigheterna ska ha rätt förutsättningar för att utföra en likvärdig och effektiv kontroll.
- Aktörerna ska följa reglerna så att växtskyddsmedel distribueras och hanteras på ett säkert sätt som inte medför risker för människors hälsa, djurs hälsa eller miljön.

3.3 Malmö stads mål för miljö- och hälsoskyddstillsynen

I miljönämndens budget fastställs prioriteringar utifrån kommunens övergripande mål, vilka fastställts av kommunfullmäktige. Agenda 2030 utgör grunden för att skapa en gemensam riktning för Malmös väg framåt. Analyser av Malmös utveckling utifrån de 17 globala målen är en viktig utgångspunkt för att definiera kommunfullmäktigemålen för mandatperioden.

3.3.1 Miljöprogram för Malmö stad 2021 - 2030

Riksdagen har fastställt 16 nationella miljö kvalitetsmål för att nå en hållbar utveckling och kunna lämna över ett samhälle till nästa generation där miljö målen är uppnådda. Målen är allmänt formulerade och har, för att kunna omsättas i praktiken, preciserats med hjälp av mer konkreta etappmål.

Länsstyrelsen Skåne har i uppdrag av regeringen att arbeta för att miljö målen nås genom det av länsstyrelsen antagna regionala åtgärdsprogrammet för miljö målen 2022–2025.

På lokal nivå i Malmö har de internationella, nationella och regionala miljö målen brutits ned och konkretiserats utifrån Malmös specifika behov i stadens miljöprogram. Miljöprogrammet har antagits av kommunfullmäktige och är ett strategiskt dokument som anger riktningen för Malmö stads långsiktiga arbete med miljö frågor. Miljöprogrammet är styrande för stadens nämnder och bolag och ska även stödja och inspirera Malmöbor och aktörer inom privat och offentlig sektor.

Miljöprogrammet består av tolv mål med indikatorer fördelade på tre övergripande målområden: Ett Malmö med minsta möjliga klimatpåverkan, Ett Malmö med god livsmiljö och Ett Malmö med rik och frisk natur. Dessa har prioriterats utifrån de nationella miljökvalitetsmålen och Malmös miljö- och klimatutmaningar.

Tillsynen utgör ett viktigt styrmedel i arbetet för att nå de uppsatta målen i miljöprogrammet. Med utgångspunkt från miljö- och hälsoskyddstillsynens uppdrag har följande mål identifierats som mest aktuella för tillsynen.

- Ett Malmö med minsta möjliga klimatpåverkan
 - Mål 1 Utsläppen av växthusgaser i Malmö som geografiskt område har minskat med 70 procent (jämfört med 1990 års utsläpp).
 - Mål 4 Malmö försörjs av 100 procent förnybar och återvunnen energi.
- Ett Malmö med god livsmiljö
 - Mål 5 Hälsosafarlig exponering har minskat avsevärt i Malmö.
 - Mål 8 Malmös resiliens vid ett förändrat klimat har ökat.
- Ett Malmö med rik och frisk natur
 - Mål 9 Ökad biologisk mångfald i Malmö.
 - Mål 10 Värna Malmös odlingslandskap och bruka det hållbart.
 - Mål 11 Fler skyddade havsområden i Malmö och hållbar förvaltning av vatten och hav.
 - Mål 12 Ökad resurseffektivitet.

3.3.2 Kretsloppsplan 2021–2030 för Malmö och Burlöv

VA Syd har tillsammans med Malmö och Burlöv tagit fram en gemensam kretsloppsplan med fyra olika målområden och tillhörande mål som bland annat omfattar tillsyn enligt miljöbalken. Kretsloppsplanen har för Malmös del antagits av kommunfullmäktige.

Följande två målområden med tillhörande mål omfattar tillsyn enligt miljöbalken.

- Målområde 1 – förebyggande av avfall
 - Mål 1.1 Avfall under kommunalt ansvar ska minska med 30 procent till år 2030
 - Mål 1.2 Verksamhetsavfall ska minska med 30 procent till år 2030
- Målområde 3 – minskat spill
 - Mål 3.1 Restavfallsmängderna ska minska med 50 procent till år 2030
 - Mål 3.2 Antalet skräp på land och vid vatten ska vara 50 procent färre år 2030

3.3.3 Miljönämndens mål och prioriteringar

Inom Malmö stad har de enskilda nämnderna inga egna mål. Istället utgår planering och prioriteringar från kommunfullmäktiges mål och eventuella budgetuppdrag.

Kommunfullmäktiges målområden för 2024–2026, samt de mål som berör miljönämnden, är:

- En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga

- Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor.
- En attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt
 - Malmö stad arbetar för att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv
- En grön stad som leder klimatomställningen
 - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och ska vara en klimatneutral stad 2030.
 - Malmö stad arbetar för ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö.
 - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering
- En mer jämlik stad
 - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden.
 - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten.
- En god organisation
 - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar.
 - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder.
 - Malmö stad ger en god och likvärdig service. Nämnder och bolag som berörs: Samtliga

Miljönämndens prioriteringar för miljö- och hälsoskyddstillsynen återfinns i nämndsbudgeten och omfattar även nämndens grunduppdrag som följs upp både kvalitativt och kvantitativt.

Avdelningen planerar verksamheten för att bidra till att uppfylla kommunfullmäktigemålen och nämndens prioriteringar. Fokus ligger på enskilda sakområden inom tillsynen och på att utveckla servicen. Årligen mäts tillsynsverksamheten inom områdena information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet via Sveriges kommuner och regioners servicemätning av kommunernas myndighetsutövning, Insikt.

4 Ansvar för miljö- och hälsoskyddstillsynen

Myndigheterna ansvarar för att kontrollera och verifiera att reglerna följs och att målen i lagstiftningen nås. En annan viktig uppgift för myndigheterna är att ge råd och service till verksamhetsutövare och privatpersoner på bästa möjliga sätt.

4.1 Ansvarsfördelning i Sverige

Ansvarsfördelningen enligt miljöbalken är fördelat mellan flera centrala myndigheter, länsstyrelser och kommuner.

Exempel på statliga myndigheter med central tillsyn är Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Folkhälsomyndigheten, Strålskyddsmyndigheten och Jordbruksverket.

På regional nivå är den behöriga myndigheten Länsstyrelsen i Skåne. En länsstyrelse kan överlåta ansvaret för tillsynen till en kommun om kommunfullmäktige begär det. Kommunerna är behöriga myndigheter för verksamheter som bedrivs i kommunerna.

4.2 Ansvarsfördelning i Malmö

Miljönämnden i Malmö stad är tillsynsmyndighet. Avdelningen för miljö- och hälsoskydd ansvarar för tillsyn enligt miljölagstiftningen inom miljönämndens ansvarsområde. Inom enheten för Trygghet och samordnad tillsyn inom Avdelningen för livsmedelskontroll genomförs samordnad tillsyn mot oseriösa verksamheter. Hur beslutsrätten har delegerats beskrivs i nämndens delegationsordning.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen omfattar följande organisation:

- Enheten för avfall och vatten – som ansvarar för tillsyn av bland annat verksamheter inom avfalls- och fordonsbranschen, allmänna avloppsanläggningar, infrastruktur samt energianläggningar.
- Enheten för förorenade områden – som ansvarar för alla ärenden rörande förorenad mark samt förorenade byggnader. Här ingår behovsprioriterad tillsyn, exempelvis ansvarsutredningar inför bidragsobjekt och avhjälpandeåtgärder inom MIFO¹-klassade områden.
- Enheten för hälsoskydd – som ansvarar för bland annat tillsyn av bostäder, hygieniska behandlingslokaler, badanläggningar, förskolor och skolor, enskilda avlopp, legionella-utredningar samt såväl uppsökande tillsyn som tillsyn efter klagomål.
- Enheten för kemi och industri – som ansvarar för bland annat tillsyn av industrier, lantbruk, tandläkare, energiproduktion och hantering och lagring av bränslen och kemiska produkter.

Inom avdelningen för livsmedelskontroll finns:

- Enheten för trygghet och samordnad tillsyn - som ansvarar för att inom ramen för Tryggare Malmö utföra tillsyn och samagera med andra myndigheter i arbetet mot oseriösa verksamheter.

¹ Förkortning för metodik för inventering av förorenade områden

5 Samordning och samarbete mellan myndigheter

5.1 Samordning mellan behöriga myndigheter

De statliga myndigheterna initierar ibland samordningsprojekt eller projektinriktad tillsyn och Miljönämnden deltar vanligtvis i de projekt som anordnas. Under 2025 finns dock inga planerade projekt som nämnden förväntas delta i.

Länsstyrelsen Skåne har ansvaret att samordna tillsynen i länet. Miljönämnden deltar vanligtvis i de samordningsprojekt som länsstyrelsen anordnar när de är aktuella för den typ av verksamheter som finns i Malmö. Detta omfattar även arbete som görs av Miljösamverkan Skåne (en regional miljösamverkansorganisation med syfte att effektivisera och stödja myndigheternas tillsyn).

Avdelningen stärker också den egna tillsynsverksamheten samt miljö- och hälsoskyddstillsynen i Sverige som helhet genom samverkan med andra myndigheter och organisationer. Detta bidrar till att likrikta tillsynen i landet. Samarbete och samverkan mellan kommuner sker på flera olika sätt, se mer under 5.2.

5.2 Nätverk

Avdelningen har samordningsträffar i olika konstellationer samt olika nätverk mellan grupper av kommuner och andra myndigheter. Ambitionen är att bidra med kompetenser för att utveckla tillsynen, ta fram vägledningar och stödja tillsynen i ett större perspektiv. Här är några exempel på nätverk som bedöms som viktiga och som avdelningen har för avsikt att fortsätta med de kommande åren:

- **Storstadssamverkan - förorenade områden** – samverkan mellan de stora kommunerna Göteborg, Malmö och Stockholm. Nätverkets syfte är att skapa samsyn i tillsynen och utbyta erfarenhet.
- **Storstadssamverkan - varutillsyn** – samverkan mellan de stora kommunerna Göteborg, Malmö, Stockholm och Helsingborg. Nätverkets syfte är att skapa samsyn i tillsynen av kemiska ämnen i varor och utbyta erfarenhet samt genomföra tillsyn i projektform.
- **Samverkan – lantbruk** – samverkan med andra skånska kommuner. Nätverkets syfte är att skapa samsyn i tillsynen och utbyta erfarenhet.
- **Skånegruppen** - samverkan med andra skånska kommuner. Nätverkets syfte är att utbyta erfarenhet inom hälsoskyddstillsyn.

6 Förutsättningar för effektiv tillsyn

6.1 Resurser för tillsynen

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen består av 53 tillsvidareanställda miljöinspektörer, en avdelningschef, fyra enhetschefer och en verksamhetscontroller. Av miljöinspektörerna är 17 personer helt eller partiellt föräldralediga eller studielediga under 2025. Efter vakansprövning

kommer två tjänster att ersättas under 2025 medan resterande frånvaro inte ersätts. Detta kommer att medföra att den tillgängliga tillsynstiden under 2025 kommer att bli lägre än normalt.

Utöver dessa finns ytterligare fem miljöinspektörer och en samordnare som arbetar på enheten för trygghet och samordnad tillsyn samt en chef på avdelningen för livsmedelskontroll som arbetar med uppdraget Tryggare Malmö. Ytterligare två tjänster väntas besättas under 2025 med anledning av kommunfullmäktiges satsning i budget för 2025.

Behovet av tillsynspersonal utgår från antalet tillsynstimmar som ska utföras varje år.

6.2 Finansiering av tillsynen

Miljönämndens delegationsordning innehåller detaljer om vilka slags beslut gällande avgifter, sanktioner och andra åtgärder som beslutas av handläggare, enhetschef, avdelningschef, förvaltningschef samt nämnd.

Arbetet inom de båda avdelningarna som arbetar med miljö- och hälsoskyddstillsyn finansieras av intäkter via årliga avgifter och timavgifter samt från kommunbidrag.

Den styrda tillsynen är i huvudsak avgiftsfinansierad medan den behovsprioriterade tiden samt händelsestyrda tillsynen till viss del är skattefinansierad. Hur stor andel av tillsynen som är skatte- respektive avgiftsfinansierad beror på vilken typ av arbetsuppgifter som genomförs på enheten. I tabell 1 anges uppskattat skattefinansiering för de olika enheterna i procent.

Exempel på skattefinansierat arbete är åtalsanmälningar, ogrundade klagomål och överklagade ärenden. Även remisser, planarbete och arbetsuppgifter som utförs med stöd av annan lagstiftning än miljöbalken är oftast skattefinansierad. Slutligen utgörs en del av verksamheten av att besvara frågor samt ge råd och information. Detta är också skattefinansierat.

Sammanlagt har avdelningen för miljö- och hälsoskydd en skattefinansieringsgrad på cirka 35 procent. Enheten för trygghet och samordnad tillsyn inom avdelningen för livsmedelskontroll har en skattefinansieringsgrad på 100 procent. Därutöver kan skattefinansiering tillkomma för arbete med uppdrag från kommunfullmäktige och nämnd.

Av tabellen syns att den skattefinansierade tillsynen varierar mellan enheterna. Det beror på att arbete som utförs som inte kan avgiftsfinansieras är koncentrerat på enheten för hälsoskydd och enheten för trygghet och samordnad tillsyn.

Tabell 1. Andel skattefinansierad respektive avgiftsfinansierad tillsyn per enhet 2025

Enheten för...	Avdelningen för...	Skattefinansiering (%)	Avgiftsfinansiering (%)
Avfall och vatten	Miljö- och hälsoskydd	42%	58%
Förorenade områden	Miljö- och hälsoskydd	31%	69%
Hälsoskydd	Miljö- och hälsoskydd	55%	45%

Enheten för...	Avdelningen för...	Skattefinansiering (%)	Avgiftsfinansiering (%)
Kemi och industri	Miljö- och hälsoskydd	28%	72%
Trygghet och samordnad tillsyn	Livsmedelskontroll	100%	0%

6.3 Kompetens, kompetensutveckling och ansvarsområden

För att tillsynsuppdraget ska kunna utföras på bästa sätt arbetar avdelningen kontinuerligt med strategisk kompetensförsörjning så att det ska finnas personal med nödvändig kompetens. Det måste finnas bred kompetens inom de aktuella lagarnas alla områden för att kunna kontrollera de olika verksamheter som finns i Malmö. Det strategiska arbetet genom kompetensrosen ska fortsättningsvis uppdateras årligen. I modellen har identifierats vilka kompetensområden som avdelningen är beroende av. I den hanteras både individens och avdelningens nuvarande kompetens, eventuella kompetensluckor samt framtida kompetensbehov. I modellen går man igenom behov, uppdaterar nuläget och analyserar läget. I början av året upprättas en individuell utvecklingsplan för respektive medarbetare.

6.4 Jäv, opartiskhet och intressekonflikter

Miljö- och hälsoskyddstillsynen i Malmö är underställd miljönämnden och är fristående från övriga kommunala verksamheter. För att säkerställa att intressekonflikter undviks för tillsynspersonalen har nämnden rutiner för jäv och bisysslor. Dessa återfinns på intranätet (*Komin*). Förvaltningen följer även Malmö stads policy och riktlinjer mot mutor. Förvaltningen kontrollerar även så att medarbetarna inte driver andra typer av konkurrerande verksamheter eller sådana verksamheter som förvaltningen har kontrollansvar över, för att säkerställa en opartisk tillsyn. Det finns goda möjligheter att fördela arbetet så att ingen handläggare har tillsyn över anläggningar där de har en relation till företagets företrädare. Introduktionen av nyanställd personal på avdelningen för miljö- och hälsoskydd ger alltid anvisningar om detta.

6.5 Kvalitetssäkring och rutiner

För att säkerställa en likvärdig handläggning finns rutiner på såväl förvaltnings-, avdelnings- samt enhetsnivå som beskriver hur arbetet genomförs i olika typer av ärenden. Dessa uppdateras kontinuerligt och redovisas i samband med arbetsplatsträffar och tillsynsmöten. Färdiga mallar för beslut och skrivelser av olika slag används. Beslutsmallar och rutiner är vid behov granskade av förvaltningens jurist.

7 Register över objekt

I miljötillsynsförordningen framgår att tillsynsmyndighet är skyldig att föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn. Avdelningen registrerar alla verksamheter och ärenden i ärendehanteringssystemet EDP Vision.

De verksamheter som Malmö stad har tillsynsansvar över registreras efter att nämnden/förvaltningen fått kännedom om verksamheten. För vissa verksamheter krävs tillstånd eller anmälan innan verksamheten får påbörjas. Det finns också en stor mängd verksamheter där det inte finns något krav på varken anmälan eller tillstånd. Dessa verksamheter upptäcks exempelvis i samband med olika inventeringsinsatser eller vid klagomål och registreras då i EDP Vision.

I Malmö finns för närvarande cirka 1 350 tillsynsobjekt med återkommande tillsyn och ytterligare cirka 3 750 tillsynsobjekt som får mer sporadisk tillsyn. Bland de sistnämnda ingår nästan 1 200 objekt som omfattar årsvis kontroll av köldmediehantering.

Avdelningen får löpande under året in uppgifter om att verksamheter har ändrats eller upphört. Registeruppgifterna uppdateras då.

8 Operativ tillsyn

Som stöd i framtagandet av behovsutredningen och tillsynsplanen har miljönämnden använt Sveriges Kommuner och Landstings framtagna skrift ”Kommunala behovsutredningar – En skrift om tillsynsbehov för miljötillsyn och livsmedelskontroll”. Modellen delar in tillsynen i fyra kategorier: styrd, behovsprioriterad, händelsestyrd och skattefinansierad tillsyn.

Behovet av tillsyn bygger på det register över verksamheter som nämnden har, erfarenheter kring tidigare års händelsestyrda tillsyn, konjunktorens påverkan på samhället samt uppgifter som vilar på nämnden utifrån den nationella tillsynsplanen samt Havs- och vattenmyndighetens åtgärdsplan. Den tillgängliga tillsynstiden beror också på nämndens egna prioriteringar kopplat till kommunala mål, exempelvis fortsatt utveckling av den serviceinriktade myndighetsutövningen, lokala miljömål med mera.

Utifrån tillsynsplanen görs en detaljerad plan per handläggare.

Resultatet av tillsynen registreras i ärendehanteringssystemet EDP Vision och skickas också till verksamhetsutövaren.

Rapportering av beslut fattade på delegation av inspektörerna sker till miljönämnden kontinuerligt under året.

8.1 Styrd tillsyn

Inom styrd tillsyn finns verksamheter med störst behov och krav, det vill säga tillståndspliktiga verksamheter (så kallade A-, B-, IUUV²) samt anmälningsskyldiga miljöfarliga verksamheter och anmälningsskyldiga hälsoskyddsverksamheter (så kallade C och H). Här styrs tillsynen externt via lagstiftning och tillsynsbehovet ska täckas i tillsynsplanen (basbehov).

8.2 Behovsprioriterad tillsyn

Behovsprioriterad tillsyn omfattar de ej anmälningsskyldiga verksamheterna inom miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (s.k. U- och UH). Ansvarig nämnd planerar denna tillsyn och prioriterar resurserna utifrån lokala tillsynsbehov, lokala kunskaper och riskanalys. Kommunerna planerar och fördelar tillsynsbehovet över tre år. Tillsynen sker i form av återkommande tillsyn. Det är ansvarig nämnd som bestämmer hur ofta denna typ av tillsyn ska utövas. Minst lika viktigt är att nämnden också anger vilka delar som inte ska prioriteras. Sådan tillsyn sker genom sporadisk tillsyn, det vill säga vid behov. För mer information, se avsnitt 13.1.1.

8.3 Händelsestyrd tillsyn

Händelsestyrd tillsyn är tillsyn som beror på inkommande händelser utifrån, bland annat ansökningar och klagomål. Här bedömer tillsynsmyndigheten tillsynsbehovet utifrån kommunens ärendesystem/tidsregistrering och tidigare erfarenheter.

8.4 Skattefinansierad tillsyn

Den skattefinansierade tillsynen är tillsynsarbete som inte är möjligt att avgiftsfinansiera utan måste finansieras via anslag, det vill säga via skattemedel. Kommunens skattefinansierade tillsyn är obligatorisk och kan omfatta arbete med sanktionsavgifter, åtalsanmälningar, ogrundade klagomål, remisser, rådgivning, utlämnande av allmän handling planarbete med mera.

9 Uppföljande tillsyn vid konstaterade avvikelser

Tillsynen får effekt genom rådgivning och genom att avvikelser konstateras och följs upp. Uppföljningen av avvikelser bedöms utifrån omfattning, allvarlighetsgrad samt verksamhetsutövarens tidigare regelefterlevnad.

9.1 Sanktioner

Den huvudsakliga effekten med tillsynen är att upptäcka avvikelser mot lagstiftningen och att förmå företagarna att åtgärda bristerna.

² Industriutsläppsverksamheter (enligt industriutsläppsförordningen)

Beroende på avvikelsernas allvarlighetsgrad, företagens planerade åtgärder samt ifall något påpekats vid tidigare tillsynsbesök så används lämpliga sanktioner. Det kan exempelvis vara:

- Förbud mot fortsatt verksamhet, med eller utan vite
- Föreläggande om att vidta specifika åtgärder, med eller utan vite
- Miljösanktionsavgifter i det fall avvikelsen omfattas av en sådan
- Åtalsanmälan

10 Förebyggande arbete - Information och rådgivning

Ett framgångsrikt förebyggande arbete med fokus på rådgivning och information leder till förbättrade tillsynsresultat samt bättre hälsa och miljö för de som bor, verkar och besöker Malmö stad. Detta omfattar:

- Råd och information om hur verksamheterna kan förbättra sitt miljöarbete och minska sin miljö- och/eller hälsopåverkan. Rådgivning sker såväl via telefon, e-post som vid tillsynsbesök. Upplägg och planering för framtida branschträffar tillsammans med Näringslivskontoret har påbörjats och målsättningen är att sådana möten ska införas senast under 2026.
- Uppdatering av hemsidan med relevant informationsmaterial
- Utveckling av samarbetet med skolor/universitet inom relevanta utbildningar, andra branschorganisationer samt näringslivskontoret i Malmö stad.
- Påminnelse om att skicka in köldmedierapporteringen går årligen ut till berörda verksamhetsutövare. Syftet är att minska antalet rapporter som inkommer för sent och därmed undvika att verksamhetsutövarna behöver betala miljösanktionsavgift.

11 Uppföljning och utvärdering av tillsynen

Efter varje kalenderår rapporteras tillsynen till flera olika myndigheter, exempelvis:

- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Folkhälsomyndigheten
- Kemikalieinspektionen
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (från 2026-01-01 Myndigheten för civilt försvar)
- Länsstyrelsen – inhämtar information om åtgärdade förorenade områden

Genom månadsvisa avstämningsmöten med inspektörerna samt olika typer av ämnesgrupps-, enhets- och avdelningsmöten följs utvecklingen av tillsynen under året.

Verksamheten följs upp och analyseras både kvalitativt och kvantitativt i samband med delårsrapport och årsanalys.

Resultatet av tillsyns- och kvalitetsarbetet ligger till grund för ständiga förbättringar inom verksamheten och verksamhetsplanering inför kommande år. Detta för att säkerställa att det finns en fungerande planering och att uppföljningen kan användas för att utveckla verksamheten.

11.1 Revisioner av tillsynsverksamheten

Länsstyrelserna reviderar kommunernas tillsynsverksamheter. Även Stadsrevisionen genomför ibland revision av verksamheten. Resultatet från revisionerna används för att utveckla verksamheten och förbättra rutiner och arbetssätt.

12 Beredskap

Miljöförvaltningen har en gemensam krisledningsplan som även omfattar avdelningen för Miljö- och hälsoskydd samt enheten för trygghet och samordnad tillsyn inom avdelningen för livsmedelskontroll.

Handläggning av akuta ärenden efter kontorstid och på helger är sällsynta. Vid exempelvis akuta utsläpp eller olyckor som kan påverka miljön eller människors hälsa har Räddningstjänsten ett övergripande ansvar för det akuta skedet. Tjänsteman i beredskap (TIB) kontaktar vid behov förvaltningschef, som kontaktar avdelningschef och vidare till enhetschef. Vid behov kallas lämplig inspektör in beroende på ärendets omfattning och art. Aktuella telefonnummer finns meddelat till Malmö stads Kontaktcenter och på Malmö stads hemsida www.malmo.se.

I krishanteringsplanen finns information om ansvar, rutiner för sammankallande av krisgrupp, kontaktlistor med mera. Planen ligger på intranätet Komin. Krishanteringsplanen går regelbundet igenom för att vara uppdaterad med aktuella kontaktlistor.

Det finns en akutväska inom avdelningen som kan användas vid akuta arbetsmoment, oavsett om dessa inträffar på normal arbetstid eller utanför.

13 Bilagor

13.1 Bilaga 1 – Sammanställning av behovsutredning och tillsynsplan 2025 - 2027

Tabellen visar det sammanställda resursbehovet för tillsynen (i timmar) under perioden 2025 till och med 2027 i förhållande till tillsynsplanen. Siffrorna utgår från respektive tillsynskategoris uppskattade resursbehov utifrån tillgängliga data om befintliga verksamheter samt erfarenhet om övriga ärenden.

	2025			2026	2027
	Tillsynsplan (timmar)	Tillsynsbehov (timmar)	Uppfyllelsegrad (procent)	Tillsynsbehov (timmar)	Tillsynsbehov (timmar)
Styrd tillsyn	10 202	10 202	100%	10 693	10 141
Behovsprioriterad tillsyn	9 826	24 071	41%	24 788	24 719
Händelsestyrd tillsyn	14 724	17 218	86%	17 562	18 086
Skattefinansierad tillsyn	18 143	21 465	85%	21 345	21 375
Summa	52 895	72 956	73%	74 388	74 321

Antagen av miljönämnden 2025-01-29
Diarienummer MN-2024-10985

Malmö stad

13.1.1 Behov av nedprioriteringar

Eftersom behoven i behovsutredningen inte fullt ut täcks av de resurser som miljönämnden har att tillgå behöver en prioritering över var resurserna behövs som mest göras. I sin prioritering av tillsynen är nämnden bunden av följande:

- Tillsyn av verksamheter som ingår i kategorin styrd tillsyn utgår från statlig styrning och ska genomföras i enlighet med behoven i behovsutredningen. En viss förskjutning kan ske mellan åren men över cirka en treårsperiod ska tillsynen ha genomförts i rätt utsträckning.
- Tillsyn av verksamheter som ingår i kategorin behovsprioriterad tillsyn och betalar en fast årlig avgift har genom förhandsdebiteringen utlovats en viss mängd tillsyn per år. En viss förskjutning kan ske mellan åren men över cirka en treårsperiod ska tillsynen ha genomförts i utlovad utsträckning.
- Skattefinansierad händelsestyrd tillsyn ska genomföras i den utsträckning det behövs. Här ingår exempelvis hantering av remisser, överklagade ärenden, åtalsanmälningar och utlämnande av allmänna handlingar men också viss handläggning av klagomål som visat sig vara obefogade.
- Händelsestyrd tillsyn, exempelvis anmälningar om nya verksamheter eller åtgärder där det finns lagkrav om hantering inom viss tid, eller klagomål på olägenheter för människors hälsa eller miljöutsläpp.

Det är främst inom kategorin behovsprioriterad tillsyn som nämnden kan prioritera mellan vilka verksamheter och hur ofta tillsyn bör ske. Inom delar av den skattefinansierade tillsynen kan prioriteringar också ske. Detta gäller exempelvis hur mycket tid som läggs på kvalitetsutveckling, besvarande av remisser eller olika former av samarbeten och nätverkande.

Under perioden 2025 – 2027 kommer följande områden att helt eller delvis prioriteras ner. Den förväntade effekten av nedprioriteringen beskrivs för varje verksamhetsområde.

Verksamhetsområde som prioriteras ner	Nedprioriteringens storlek i procent (nedprio/totalt behov, antal timmar)	Nedprioriteringens förväntade effekt
<i>Behovsprioriterad tillsyn</i>		
Behovsprioriterad tillsyn, MIFO-arbete	53% (900/1700)	Det kommer att ta längre tid att utreda och ställa krav på åtgärder avseende MIFO-klassade objekt i kommunen.
Behovsprioriterad tillsyn, nedlagda deponier och pågående kemtvättar	100% (300/300)	Det kommer att ta längre tid att kontrollera om de nedlagda deponierna behöver åtgärdas samt om pågående kemtvättar behöver genomföra saneringsåtgärder. Risk finns för spridning av förorenande ämnen.
Behovsprioriterad tillsyn, förorenad mark inom odlingsområden, parker, skolor och förskolor	100% (300/300)	Tillsyn sker enbart i samband med att anmälan om avhjälpandeåtgärd lämnas in inom dessa områden.
Behovsprioriterad tillsyn, föroreningar i mark vid småbåtshamnar med båtuppställningsplats samt vattenområden	100% (200/200)	Det är oklart i vilken omfattning föroreningar finns inom dessa områden och om miljön runt omkring påverkas.
Behovsprioriterad tillsyn, planerad tillsyn inom andra kända förorenade områden	100% (500/500)	Tillsyn sker enbart i samband med att anmälan om avhjälpandeåtgärd lämnas in inom dessa områden.

Verksamhetsområde som prioriteras ner	Nedprioriteringens storlek i procent (nedprio/totalt behov, antal timmar)	Nedprioriteringens förväntade effekt
Behovsprioriterad tillsyn, animaliska biprodukter	100% (15/15)	Vid felaktig hantering finns risk för att andra organiska gödningsmedel och jordförbättringsmedel än naturgödsel, kan hamna i foderkedjan.
Behovsprioriterad tillsyn, förbrukning av organiska lösningsmedel – lackerare	62% (58/93)	Vid felaktig hantering finns risk för utsläpp till luft och vatten samt förorening av byggnad. Därtill kan förekomma miljöpåverkan genom kemikaliehantering, avfallshantering och energianvändning.
Behovsprioriterad tillsyn, förbrukning av organiska lösningsmedel – tryckerier	32% (24/73)	Vid felaktig hantering finns risk för utsläpp till luft och vatten. Därtill kan förekomma miljöpåverkan genom kemikaliehantering, avfallshantering och omfattande energianvändning.
Behovsprioriterad tillsyn, golfbanor	100% (30/30)	Vid felaktig hantering finns risk för läckage av näringsämnen och bekämpningsmedel till omgivande mark och vatten. Därtill kan förekomma miljöpåverkan genom hantering av kemikalier och avfall.
Behovsprioriterad tillsyn, gummi- och plastvaror	100% (12/12)	Vid felaktig hantering finns risk för negativ påverkan på miljön.

Verksamhetsområde som prioriteras ner	Nedprioriteringens storlek i procent (nedprio/totalt behov, antal timmar)	Nedprioriteringens förväntade effekt
Behovsprioriterad tillsyn, icke-metalliska mineraliska produkter	78% (7/9)	Vid felaktig hantering finns risk för miljöpåverkan genom utsläpp till spill- och dagvatten samt genom avfalls- och kemikaliehantering. Det förekommer mycket tunga transporter, vilket kan leda till damning.
Behovsprioriterad tillsyn, klottersanerare	100% (35/35)	Vid felaktig hantering finns risk för att förorenat vatten från sanering hamnar i dagvattenbrunnar. Miljöpåverkan kan omfatta giftiga och skadliga ämnen både från färgrester och de kemiska produkter som används i samband med sanering.

Antagen av miljönämnden 2025-01-29
Diarienummer MN-2024-10985

Malmö stad

Verksamhetsområde som prioriteras ner	Nedprioriteringens storlek i procent (nedprio/totalt behov, antal timmar)	Nedprioriteringens förväntade effekt
Behovsprioriterad tillsyn, köldmedia – digitalisering/tillsynsbesök/ uppsökande	100% (612/612)	Vid felaktig hantering finns risk att operatörer som hanterar köldmediaaggregat inte skickar årsrapporter. Detta kan leda till snedvriden konkurrens gentemot de operatörer som sköter sig. Risk finns även för att förvaltningen inte får möjlighet att granska årsrapporterna samt utföra uppsökande tillsyn. Om entreprenörerna inte granskas finns det risk att icke certifierade entreprenörer utför kontroller. Ytterst är det risk för att det finns köldmedeaggregat som inte uppfyller lagkraven samt att det sker en negativ klimatpåverkan genom läckage av fluorerade växthusgaser. Nedprioriteringen innebär också att utvecklingen av handläggningen går långsammare.
Behovsprioriterad tillsyn, lagring av bränslen och kemiska produkter	100% (7/7)	Vid felaktig hantering finns risk för felaktiga utsläpp av föroreningar till spillvatten, luft och mark.
Behovsprioriterad tillsyn, livsmedel och foder	100% (20/20)	Vid felaktig hantering finns risk för felaktig kemikalie- och avfallshantering hög energianvändning samt utsläpp av föroreningar till spillvatten.

Verksamhetsområde som prioriteras ner	Nedprioriteringens storlek i procent (nedprio/totalt behov, antal timmar)	Nedprioriteringens förväntade effekt
Behovsprioriterad tillsyn, metallbearbetning	78% (54/91)	Vid felaktig hantering finns risk för buller, hög resursanvändning, felaktig kemikalie- och avfallshantering hög energianvändning samt utsläpp av föroreningar till spillvatten.
Behovsprioriterad tillsyn, PCB – föreläggande/tillsynsbesök/register	77% (378/490)	Minskad aktivt arbete med planerat arbete för att driva på sanering av PCB i byggnader. Nedprioriteringen medför risk för fortsatt läckage av PCB från byggnader och att detta sprids till miljön.
Behovsprioriterad tillsyn, textiltvätterier	40% (10/25)	Vid felaktig hantering finns risk för utsläpp till vatten, luft (förbränningspannor) samt hög energi- och kemikalieanvändning utan att nämnden kan få syn på detta.
Behovsprioriterad tillsyn, uppsökande tillsyn inom kemi- och industriområdet	100% (30/30)	Snedvriden konkurrens mellan verksamheter som finns i nämndens register, som därmed får tillsyn, och verksamheter som inte finns i nämndens register, och därmed inte får tillsyn. Otillåtna verksamheter upptäcks inte och får därmed ingen tillsyn.
Behovsprioriterad tillsyn, varutillsyn	58% (280/480)	Vid felaktig hantering finns risk för att varor med otillåtna ämnen finns ute till försäljning i handeln.

Verksamhetsområde som prioriteras ner	Nedprioriteringens storlek i procent (nedprio/totalt behov, antal timmar)	Nedprioriteringens förväntade effekt
Behovsprioriterad tillsyn, fordonsverkstäder inkl. verkstad med tvätt	85% (631/742)	Vid felaktig hantering finns risk för miljöpåverkan i form av förorening av vatten och mark. Detta kan ske exempelvis i de fall kemikalier från fordonsverkstäder läcker ut samt då avfall lämnas till icke godkända mottagare eller exporteras otillåtet. Detta är små verksamheter som har låg kunskap varför det ofta finns brister vid tillsyn.
Behovsprioriterad tillsyn, uppsökande tillsyn inom fordonsbranschen och avfallsbranschen	69% (1372/2000)	Inom avfalls- och fordonsbranschen finns verksamheter som kan vara både anmälningsskyldiga och icke anmälningsskyldiga och som inte kommer till miljönämndens kännedom om uppsökande tillsyn inte sker. Att dessa verksamheter bedrivs utan anmälan eller tillstånd skapar ojämlig konkurrens mot de företag som är registrerade och uppfyller de krav som finns i lagstiftningen.
Behovsprioriterad tillsyn, utsortering av bioavfall	100% (500/500)	Kännedom om materialåtervinning sker på rätt sätt saknas.
Behovsprioriterad tillsyn, separation av förpackningar	100% (500/500)	Kännedom om materialåtervinning sker på rätt sätt saknas.

Verksamhetsområde som prioriteras ner	Nedprioriteringens storlek i procent (nedprio/totalt behov, antal timmar)	Nedprioriteringens förväntade effekt
Behovsprioriterad tillsyn, avfallshantering hos livsmedelsverksamheter	100% (500/500)	Det finns ofta brister kopplat tillavfallshanteringen i dessa verksamheter. Dumpning vid återvinningsstationer härleds återkommande till livsmedelsverksamheter. Sådant avfall ska lämnas till godkänt mottagare som verksamhetsavfall. Miljönämnden har ett åtagande i Kretsloppsplanen att genomföra tillsyn av avfallshantering hos livsmedelsverksamheter, vilket inte kommer att ske.
Behovsprioriterad tillsyn, butiksinsamling av elavfall	100% (500/500)	Det finns risk för att avfall lämnas till icke godkända mottagare eller exporteras otillåtet. Tillsynen omfattar kontroll av hur elavfall lagras hos butikerna samt att det lämnas vidare till godkända mottagare. Miljöpåverkan omfattar avfallshantering som riskerar att leda till förorening av dagvatten samt markförorening.
Behovsprioriterad tillsyn, omsorgsboenden	81% (1630/2000)	Konsekvenser av nedprioriteringen är risk för att eventuella problem med inomhusmiljön på omsorgsboenden kan påverka människors hälsa. Klagomål på omsorgsboenden inkommer sällan även om tillsynen visar att det är vanligt med avvikelser.

Verksamhetsområde som prioriteras ner	Nedprioriteringens storlek i procent (nedprio/totalt behov, antal timmar)	Nedprioriteringens förväntade effekt
Behovsprioriterad tillsyn, radon i bostäder	39 % (332/850)	Konsekvenser av nedprioriteringen är risk för att fastighetsägare inte utför de radonmätningar som krävs. Om radonhalten i ett bostadshus är hög är risken att detta inte upptäcks och att åtgärder inte utförs, vilket medför en hälsorisk för de som bor i fastigheten.
Behovsprioriterad tillsyn, uppsökande bostadstillsyn	47% (1072/2250)	Konsekvenser av nedprioriteringen är risk för att olägenheter i vissa fastigheter inte upptäcks. Konsekvenser av nedprioriteringen är risk för att medborgare kan leva i ohälsosamma inomhusmiljöer som har negativ påverkan på hälsan. I denna del ingår även det fortsatta arbetet med områdestillsyn i Rosengård - den delen prioriteras inte ned.
Behovsprioriterad tillsyn, uppsökande hygieniska behandlingsverksamheter	86% (1730/2000)	Konsekvenser av nedprioriteringen är risk för att anmälningspliktiga verksamheter håller sig undan och inte får den tillsynen som de bör få. Detta kan leda till risk för smittspridning sett till bristfälliga hygien- och städrutiner samt felaktig hantering av farligt avfall och kemikalier.

Verksamhetsområde som prioriteras ner	Nedprioriteringens storlek i procent (nedprio/totalt behov, antal timmar)	Nedprioriteringens förväntade effekt
Behovsprioriterad tillsyn, tobakstillsyn	75% (150/200)	Konsekvenser av nedprioriteringen är risk för att allmänheten utsätts för passiv rökning i områden som enligt lag ska vara rökfria.
Behovsprioriterad tillsyn, hygieniska behandlingsverksamheter – annan smitta	100% (200/200)	Konsekvenser av nedprioriteringen är risk för smittspridning sett till bristfälliga hygien- och städrutiner samt felaktig hantering av farligt avfall och kemikalier.
Behovsprioriterad tillsyn, hygieniska behandlingsverksamheter - fotvård och öronhålltagning	100 % (90/90)	Konsekvenser av nedprioriteringen är risk för smittspridning sett till bristfälliga hygien- och städrutiner samt felaktig hantering av farligt avfall och kemikalier.
Behovsprioriterad tillsyn, strålskydd	100% (50/50)	Konsekvenser av nedprioriteringen är risk för hudskador, smittspridning samt att minderåriga olovligen nyttjar solarierna.
Behovsprioriterad tillsyn, idrottslokaler	100% (156/156)	Konsekvenser av nedprioriteringen är risk för smittspridning sett till bristfällig ventilation, samt bristfälliga hygien- och städrutiner.

Antagen av miljönämnden 2025-01-29
Diarienummer MN-2024-10985

Malmö stad

Verksamhetsområde som prioriteras ner	Nedprioriteringens storlek i procent (nedprio/totalt behov, antal timmar)	Nedprioriteringens förväntade effekt
Behovsprioriterad tillsyn, offentliga utemiljöer – prioriterade områden	100% (100/100)	Konsekvenser av nedprioriteringen är risk för boende och personer som vistas i områdena utsätts för miljöer med nedskräpning och en ökande rättproblematik. Nedskräpning har även en stark koppling till upplevelsen av otrygghet. Områdestillsyn redovisas under behovsprioriterad tillsyn, uppsökande bostadstillsyn.
Behovsprioriterad tillsyn, offentliga utemiljöer – icke prioriterade områden	100% (1000/1000)	Konsekvenser av nedprioriteringen är risk för boende och personer som vistas i områdena utsätts för miljöer med nedskräpning och en ökande rättproblematik. Nedskräpning har även en stark koppling till upplevelsen av otrygghet.
<i>Händelsestyrd tillsyn</i>		
Händelsestyrd tillsyn, förorenad mark och byggnader	31% (2291/7381)	Ärenden som redan är pågående kommer att drivas på i mindre omfattning. Handläggning av händelsestyrda ärenden riskerar att ta längre tid vilket kan försena exploaterings takten i kommunen. Siffran och påverkan är dock osäker eftersom konjunktorens påverkan på det händelsestyrda arbetet ger osäkerhet i behovet av tillsyn.

Verksamhetsområde som prioriteras ner	Nedprioriteringens storlek i procent (nedprio/totalt behov, antal timmar)	Nedprioriteringens förväntade effekt
Händelsestyrd tillsyn, anmälan om sanering av PCB i byggnader	25% (100/400)	Ärenden som redan är pågående kommer att drivas på i mindre omfattning. Handläggning av händelsestyrda ärenden riskerar att ta längre tid.
<i>Skattefinansierad tillsyn</i>		
Skattefinansierad tillsyn, Rådgivning/information/service	6% (255/4275)	Minskad rådgivning och service samt mindre utveckling av webben.
Skattefinansierad tillsyn, kvalitetsutveckling och interna samarbeten	19% (1029/5372)	Minskad utvecklingstakt avseende förbättrad service, likriktning av arbetssätt och framtagande av rutiner inom avdelningen såväl som inom förvaltningen. Risken ökar därmed för att servicen upplevs som sämre och/eller att bedömningar görs på olika sätt mellan olika handläggare samt att avdelningen blir en bromskloss i förvaltningens utvecklingsarbete.

Antagen av miljönämnden 2025-01-29
Diarienummer MN-2024-10985

Malmö stad

Verksamhetsområde som prioriteras ner	Nedprioriteringens storlek i procent (nedprio/totalt behov, antal timmar)	Nedprioriteringens förväntade effekt
Skattefinansierad tillsyn, yttranden över remisser	17% (324/1882)	Nämndens synpunkter beaktas inte vid utveckling av exempelvis lagstiftning eller nationella handläggarstöd. Vid bygglovsremisser fokuseras på bygglov som remitteras till oss. Förvaltningens egen kontroll av bygglovslistan avseende övriga ansökningar minskar. Sänkt ambitionsnivån i ärenden där nämnden är remissinstans när verksamheter tillståndsprövas.
Skattefinansierad tillsyn, externt samarbete	21% (274/1334)	Nedprioritering innebär att förvaltningen i mindre utsträckning kan medverka i olika externa sammanhang.
Skattefinansierad tillsyn, ansvarsutredningar kopplat till förorenade områden där tydlig ansvarig saknas	60% (210/350)	Utredning om ansvariga förorenare tar längre tid vilket innebär att risk finns att företag hinner gå i konkurs och därmed inte kan stå för de föroreningar de orsakat.

Nedprioriteringar inom framför allt den behovsprioriterade tillsynen får också till följd att behovet av visst skattefinansierat arbete minskar. Av erfarenhet är det känt att den uppsökande tillsynen och annan behovsprioriterad tillsyn inom branscher som inte har regelbunden tillsyn genererar fler överklagande, mer åtalsanmälningar och sanktionsavgifter. När den behovsprioriterade tillsynen prioriteras ner innebär det också att mindre tid behöver avsättas till denna typ av arbetsuppgifter. Som exempel kan nämnas att tiden för åtalsanmälningar förväntas minska med 36 procent inom området avfall och vatten med hänsyn till ovanstående nedprioriteringar inom den behovsprioriterade tillsynen. Tillsynsbehovet har justerats ner utifrån de nedprioriteringar som föreslås ovan.

13.2 Bilaga 2 – Tillsynsprogram för IED-anläggningar och avfallsanläggningar 2025 - 2027

I miljötillsynsförordningen framgår att miljönämnden med utgångspunkt i tillsynsplanen ska upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för varje verksamhet:

- a) som är tillståndspliktig eller omfattas av ett tillstånd enligt miljöprövningsförordningen, om den verksamhetskod som gäller för verksamheten slutar med *i*.
- b) som behandlar avfall
- c) som yrkesmässigt
 - samlar in eller transporterar avfall,
 - som förmedlar avfall för återvinning eller bortskaffande,
 - som handlar med avfall, eller
 - där farligt avfall uppkommer som ett led i den yrkesmässiga verksamheten.

I tillsynsprogrammet ska miljönämnden bestämma hur ofta tillsynsbesök ska genomföras. Tiden mellan två tillsynsbesök ska bestämmas utifrån en bedömning av verksamhetens risk för miljön. Om verksamheten anses ha en betydande risk för miljön ska verksamheten enligt lag ha tillsyn varje år och vid lägre risk minst vart tredje år. Miljötillsyn genomförs årligen på alla B-verksamheter som nämnden har övertagit tillsynen över. Utifrån en vägledning från Naturvårdsverket räknas alla protokollförda besök vid industriutsläppsverksamheter som IED-tillsynsbesök, därför har alla IED-verksamheter IED-tillsyn varje år även om de bedöms ha en lägre risk.

Riskbedömningen är gjord utifrån följande kriterier:

- De berörda anläggningarnas potentiella och faktiska påverkan på människors hälsa och på miljön, med beaktande av nivåerna och typerna av utsläpp. Den lokala miljöns känslighet och risken för olyckor.
- Uppgifter om hur tillståndsvillkoren tidigare har följts.

I samband med att BAT³-slutsatser offentliggörs för huvudverksamheten påbörjas en fyraårsperiod under vilken verksamhetsutövaren i dialog med tillsynsmyndigheten ska arbeta med att klara efterlevnaden av BAT-slutsatserna. Slutsatserna ska uppfyllas senast fyra år efter offentliggörandet. Under denna fyraårscykel är det lämpligt med årliga tillsynsbesök, det underlättar för bägge parter. Många tolkningar och bedömningar blir säkert aktuella under denna period och miljönämnden behöver följa, stötta och kontrollera processen.

Planerade tillsynsbesök IED-anläggningar 2025 - 2027

Miljönämnden har i dagsläget tillsyn över 17 anläggningar som lyder under IED. Anläggningarna och tillsynsfrekvensen preciseras nedan.

Verksamhet		Verksamhetskod	Offentliggjorda BAT-slutsatser (år)	Riskbedömning	Risknivå	Tillsynsbesök		
						2025	2026	2027
1	Lantmännen Cerealia	15.90 i	2019	Ingen betydande risk utifrån potentiell och faktisk påverkan. Villkoren följs.	Lägre risk	1	1	1
2	Pågen AB	15.90 i	2019	Ingen betydande risk utifrån potentiell och faktisk påverkan. Villkoren följs.	Lägre risk	1	1	1
3	Malmö Mejeri AB	15.170 i	2019	Ingen betydande risk utifrån potentiell och faktisk påverkan. Villkoren följs.	Lägre risk	1	1	1
4	BONA AB	24.16 i	2016 och 2022	Ingen betydande risk utifrån potentiell och faktisk påverkan. Villkoren följs.	Lägre risk	1	1	1

³ BAT – Engelsk förkortning för bästa möjliga teknik

Verksamhet		Verksamhetskod	Offentliggjorda BAT-slutsatser (år)	Riskbedömning	Risknivå	Tillsynsbesök		
						2025	2026	2027
5	Ball Beverage Packaging Fosie AB	39.10 i	2020	Betydande risker för människors hälsa eller miljön. Villkor 10 följs ej.	Lägre risk	1	1	1
6	Polypeptide Laboratories Sweden AB	24.39 i	2016 och 2022	Ingen betydande risk utifrån potentiell och faktisk påverkan. Villkoren följs.	Lägre risk	1	1	1
7	Magle Chemoswed	24.39 i	2016 och 2022	Ingen betydande risk utifrån potentiell och faktisk påverkan. Villkoren följs.	Lägre risk	1	1	1
8	Gasturbinanläggning Öresundsverket	40.40 i	2017	A-anläggning som därmed bedöms ha betydande potentiell risk	Högre risk	2	2	2
9	Öresundsverket (ÖVT). Anläggningen är såld och är inte i drift.	40.40 i	2017	A-anläggning som därmed bedöms ha betydande potentiell risk, men är under avveckling.	Högre risk	2	2	2
10	Heleneholmsverket	40.40 i	2017	A-anläggning som därmed bedöms ha betydande potentiell risk	Högre risk	2	2	2

Antagen av miljönämnden 2025-01-29
Diarienummer MN-2024-10985

Malmö stad

Verksamhet		Verksamhetskod	Offentliggjorda BAT-slutsatser (år)	Riskbedömning	Risknivå	Tillsynsbesök		
						2025	2026	2027
11	Limhamns fjärrvärmecentral	40.50 i	2017	Ingen betydande risk utifrån potentiell och faktisk påverkan. Villkoren följs.	Lägre risk	1	1	1
12	Utklippans fjärrvärmecentral	40.50 i	2017	Ingen betydande risk utifrån potentiell och faktisk påverkan. Villkoren följs.	Lägre risk	1	1	1
14	Stena Recycling AB, Fragmentering	90.406-i	2018	Ingen betydande risk utifrån potentiell och faktisk påverkan då verksamheten är vilande, ingen fragmentering bedrivs.	Lägre risk	1	1	1
15	Carl F AB	90.406-i	2018	Betydande risker för människors hälsa eller miljön.	Högre risk	2	2	2
16	Ragn-Sells AB	90.406-i	2018	Betydande risker för människors hälsa eller miljön.	Högre risk	2	2	2
17	Sysav Industri AB, Anläggningen för farligt avfall	90.435-i 90.408-i	2018	A-anläggning med betydande risker för människors hälsa eller miljön.	Högre risk	2	2	2

Antagen av miljönämnden 2025-01-29
Diarienummer MN-2024-10985

Malmö stad

Antagen av miljönämnden 2025-01-29
Diarienummer MN-2024-10985